

**Տ. ԱՐՇԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՍԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ԽԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԻ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ**

(30 մարտի 2018 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

*«Այսօր քարեկամք եւ մերձատրք հեռի եղեն ի Քէն
Քրիստոս, օտարացան եւ եղբարք Քո, եւ
շունք քազումք պաշարեցին զՔեզ» (շարական):*

Քրիստոսի կյանքի պատմութեան եւ Մեր Եկեղեցու ծիսական կյանքի ամենից հուզառատ, իրադարձութիւններով հարուստ օրեր ենք ապրում. օրեր, որոնք հագեցած են իրարամերժ, հակադիր հույզերով եւ պատկերներով: Մի կողմից անսահման սեր, մյուս կողմից՝ չհաղթահարվող ատելութիւն, մի կողմից անչափ ազնվութիւն եւ շիտակութիւն, մյուս կողմից՝ ահռելի նենգութիւն ու երեսպաշտութիւն, մի կողմից լույս, մյուս կողմից՝ խավար, երանութիւն, դժբախտութիւն:

Քրիստոս անսահման սիրեց մարդկանց, հոգատարութիւն ցուցաբերեց ոչ միայն իր աշակերտներին, այլ նաեւ բոլոր մարդկանց նկատմամբ, ովքեր կարոտ էին Նրա խնամքին: Նա բուժեց կաղերին, կուլերի աչքերին լույս պարգեւեց, խուլերը վերագտան լսողութիւն, բորոտներ՝ մաքրութիւն: Աշակերտները, ովքեր ընդամենը պարզ ու անհայտ ձկնորսներ էին, կարճ ժամանակամիջոցում դարձան հանրահայտ եւ հանրահռչակ: Մարդիկ ոչ մի չարութիւն, ոչ մի վատութիւն չտեսան Քրիստոսից, բայց Քրիստոսի նկատմամբ ատելութիւնը, թշնամանքն օրեցօր աճում էր ու զորանում: Քրիստոս դարձավ նախանձի, ատելութեան եւ թշնամանքի զոհ: Փրկչին հետապնդում էին ինչպես հրեաները, փարիսեցիներն ու դպիրները, այնպես եւ հռոմեական իշխանութիւնները: Քրիստոս հարվածներ էր ստանում ինչպես օտարներից, այնպես եւ յուրաքանչեւից: Քրիստոսի աշակերտներից մեկը՝ Հռուբան, արծաթախրութեան, ազահուլթեան պատճառով մատնեց Նրան: Մյուս աշակերտը՝ Պետրոսը, որ բազմիցս հավաստիացրել էր իր հավատարմութեան մասին, երիցս ուրացավ Քրիստոսին տառապանքի ու փորձութեան ամենածանր պահերին: Եվ նրան

հետեւեցին նաեւ մյուս աշակերտները: Քրիստոս մտրակվեց, նվաստացվեց, անարգվեց, չարչարանքների ենթարկվեց, խաչը բարձրացվեց. թվում է՝ չկա տառապանքի ու չարչարանքի որեւէ այլ տեսակ, որը չգործածվեց մեր Տիրոջ նկատմամբ: Երբեմն-երբեմն, ինչպես Գեթսեմանիի աղոթքում, Քրիստոս ցույց էր տալիս վհատության որոշ նշաններ՝ ասելով՝ «Հա՛յր, հեռացրու այս տառապանքի բաժակը» (Հմմտ. Մատթ. ԻԶ. 39), իսկ խաչի վրա բացականչում էր «Աստված, Աստված իմ, ինչո՞ւ թողեցիր ինձ» (Հմմտ. Մատթ. ԻԷ. 46), բայց այս՝ թվացյալ հուսահատության պահերը չխոչընդոտեցին Քրիստոսին հանուն մարդկության ամբողջապես ըմպելու այդ բաժակը:

Այսօր մենք համախմբվել ենք այս սուրբ տաճարում ոչ թե միայն հիշելու պատմական այդ իրադարձությունները, ոչ միայն հաստատելու դրանց պատմական իսկությունը, այլ վերապրելու այդ իրադարձությունները: Եկել ենք՝ Քրիստոսին չարչարակից լինելու, կիսելու Նրա տառապանքները, հաղորդ դառնալու Նրա չարչարանքներին: Մենք զգում ենք ցավի ու տառապանքի այն ձայները, որոնք արձակում էր Քրիստոս խոշտանգումների ենթարկվելու պահերին, լսում ենք արյուն, քրտինք դարձած Նրա աղոթքները, Նրա հույզերը, Նրա կտտանքները, Նրա ներքին ոգորումները: Նույն այդ տագնապներով պաշարված ենք մենք այսօր՝ այս սուրբ եկեղեցում, որպեսզի չարչարակից լինենք Քրիստոսին՝ մեր Տիրոջը, բայց երբեք ու երբեք չընկրկենք: Քրիստոս անսահմանորեն սիրեց խնդությունը, երբեք չվախեցավ լացից ու տրտմությունից: Քրիստոս սիրելով սիրեց լույսը, բայց երբեք չերկնչեց խավարից, Նա սիրեց ու նվիրվեց հաղթանակին, բայց երբեք չերկյուղեց այդ հաղթանակի համար տառապանքով հատուցելու սպառնալիքից:

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, այսօր մենք հավաքվել ենք այստեղ տառապանքի եւ չարչարանքի այդ ճանապարհի միջոցով հասնելու հաղթանակի: Գնալով դեպի տառապանք ու փորձություն՝ Քրիստոս մեկ վայրկյան իսկ չէր կասկածում, որ հասնելու է հաղթանակի. «Փաճալերվեցե՛ք, - ասում է Նա, - ես հաղթեցի աշխարհին» (Հովհ. ԺԶ. 33): Հաղթանակն անցնում է փշերի, տառապանքների եւ փորձությունների միջով:

Այսօր խորհրդածենք, թե ինչպես կարող ենք չարչարակից լինել Քրիստոսին, ինչպես կարող ենք մեր մաշկի վրա զգալ այն ցավն ու տառապանքը, որն ունեն մեր Տերն ու Փրկիչը, ինչպես կարող ենք ցմրուր ըմպել դառնություն այն բաժակը, որ վիճակվեց Քրիստոսին, ինչպես կարող ենք այդ ամենն անել, եւ որ ամենակարեւորն է՝ չընկրկել ու չնա-

Հանջել: Այն, ինչ բաժին է ընկել այսօր մեզ, ոչինչ է համեմատած Քրիստոսին բաժին հասած տառապանքների ու փորձությունների հետ: Նախանձը, անհանդուրժողականությունը, թշնամությունը, որ թվում է՝ թե անարդարացիորեն է ուղղված մեզ, իհարկե, անհամեմատելի է Քրիստոսի նկատմամբ դրսևորված նույնատիպ երեւոյթների հետ: Քրիստոս հանդուրժեց, դիմակայեց եւ դրանով շարունակեց սիրել մարդկանց. անգամ նրանց, ովքեր դավաճանել էին Իրեն: Մենք, որ մահկանացուներ ենք, անմասն չենք բոլոր մեղքերից, պիտի կարողանանք համակերպվել ու հաշտվել այն իրականությանը, որ մեզ եւս չպիտի շրջանցեն ատելությունը, նախանձը եւ բոլոր մնացյալ արատավոր երեւոյթները: Բայց դրանով հանդերձ մենք պիտի շարունակենք առաջնորդվել Քրիստոսի սիրով, համառորեն ընդառաջ գնալ փորձություններին՝ հասնելու համար հաղթական վախճանին. ամեն:

